

»At Guð fer ongantið frá okkum«

Livsins kelduvað.
Føstulestrar.
Maria Eide Petersen
umsetti.
Felagið Varðin 1982
Kostnaður 40,00 kr.
óheft og 65,00 kr. heft

Í 1977 las eg gudfrøði á lærða háskúlanum í Aarhus. Ein dagin fekk eg sendandi eitt bræv frá ti kenda professaranum í kirkjusøgu, P. G. Lindhardt. Í brøvbjálvanum var eisini eitt ljósprentað bræv skrivað av Johanne Marie Mørk og Mariu Eide Petersen, sum heita á professaran og biðja hann senda teimum prædikuna til 12. sunnudag eftir Trinitatis.

»De to gamle damer«, sum Lindhardt umtalar tær, skriva:

»Tidligere optog vi Prædikener paa Baand efter Radioen, men det havde sine store vanskeligheder, da Radioen ofte paa grund af Vejr ikke lader sig optage, og dels er vi blevet saa gamle, Maria Eide P. er 83 aar og jeg er 78 aar, saa jeg har maattet henvende mig direkte til Prædikanten for at faa Manus skript«.

Hesar báðar kvinnur hava vunnið sær stóra virðing í Føroyum við at savna, týða og geva út prædikur, og er hetta eisini eitt megnararbeiði, sum tær hava arbeitt við, hóast heilsu og aldur.

Í 1972 góvu tær fyrstu lestrarbókina út »Livandi vatn«, í 1978 kom »Livsins breyð« og nú er hin triðja komin, »Livsins kelduvað«. Tað eru átta føstulestrar, sum Maria Eide Petersen hevur leysliga umsetti.

Teir fyrstu seks føstulestrar eru skrivaðir við brotum úr pinslusøgu várs Harra Jesu Krists í huga. Tað eru Olfert Ricard, Anker Bliddal og H. J. Falk, sum hava skrivað. Sjeýnda og áttanda lestur hevur Kristian Grøn skrivað við 2. Kor. 5,15 og 1. Mós. 4,10 í huga.

Tað er altíð trupult at skula ummæla tulkningar av Guds orði. Tað er nærum ógjørlegt, av ti at prædikan í einum viðfangi kann fáa sera stóran týðning, men í øðrum viðfangi kann tykjast at vera tosað út í tóman heim.

Og tó slepst ikki undan her serliga at triva í føstulestrum hjá H. J. Falk. Hesin lestrurin ber av øllum hinum lestrum og endar hann soleiðis:

»Ti verður dómarsætið nú fyrigevingarsætið, deyðans sæti verður vónar og livsins sæti. Staðurin har ein kendi seg gloymdan av Guði, verður staðurin, sum allar ævir fer at boða, at Guð fer ongantið frá okkum«.

»At Guð fer ongantið frá okkum«. Júst hesum sýnast hinir føstulestrararnir av

og á at hótta okkum við og leggja einstáttað dentin á, at vit liva í samfelag við Jesusi, meðan næstin hvørvir út í tóman heim. Er tað ikki júst ætlanin við lvi okkara: at elska Harran Guð min av øllum hjarta minum og næsta min sum sjálvan meg? Vælvitandi, at vit støðugt avnokta og svikja?

Lestrurin í 1982 skal boðast í nýtiðarmyndum og nýtiðarmáli. Tað nyttar ikki bara tosa um »eg og Jesus«. Tað er sjálvandi grundarlagið, men nógv annað tróðkar eisini á. Sum menniskju eru vit skapað til at liva í samfelag við Guði, næstanum, mær sjálvum, samfelagi og náttúruni. Allar hesar »dimensionir« eiga at vera ein partur í lestrinum 1982.

Eg vil mæla til, at felagið Varðin fer at geva prædikur út, sum eru skrivaðar í okkara tíð av okkara egnu prestum ella skandinávskum prestum yvirhevar. Prædikurnar eiga ikki at vera einsrættaðar og einstáttaðar, men fjølbroyttar, so tær tola at vera lisnar í kirkjum okkara ár um ár.

(Stórir stuðul hevði verið at fingið ævisøguligar frágreiðingar um teir, ið skrivað hava, og nágreiniligt kelduyvirlið).

Lisbeth Michelsen

Á
hvíta
tjaldinum

»Tú ert óð í høvdinum, Madicken!«

Barnafilmar eru sjáldsamir her á okkara leiðum. Men Leikhús Bio hevur nú ein á skránni: »Tú ert óð í høvdinum, Madicken!«

Gentan Madicken er ein søguhetjan hjá

svensku Astrid Lindgren, sum eisini hevur skapt Pippi Langstrømpe og Emil frá Lönneberga. Um tey bæði eru eisini gjørdur filmar.

Í bókunum um Madicken hevur Astrid Lindgren greitt frá um síni

egnu, góðu barnaár í Vimmerby í Smálandi. Madicken var ein av leiksystrum hennara tá i øðrum tiggjuárinum í hesi öldini.

Atta ára gamla Madicken og litlasystir hennara, Lisbeth, eru dótur blaðstjórans á Arbeiderbladet. Tær hoyra ti til tað finari slagði i býnum. Men familjan er eisini sosialt medvitað.

Livið i býnum, skúlanum er viðhvørt ógvuliga stuttligt, viðhvørt ógvuliga syrgiligt. Men ongantið keðiligt.

Tað er ógvuliga stuttligt, tá øll skúlabørnini fáa lús og skulu avlúast. Tað gongur ikki stillisliga fyrri seg.

Tað er syrgiligt, tá Madicken, hóast mamma hennara hevur givið henni forboð, fer til maiveitslu i nyggjum

ASTRID LINDGREN's
sidste nye film

sandalum. Og missir aðra burtur.

Og tað er ikki minni syrgiligt, tá Alva, sum øll familjan elskar, situr og grætur á einari stórarí veitslu, tí tann hjartaleysi borgmeisterin fer illa við henni.

Slikt toli Madicken ikki. Okkurt má gerast. Hon skal altíð gera okkurt, tí hon er so góð við næstan øll fólk. Best við hálvvakna drongin Abbe. Hon er so góð við hann, at hon letur hann sleppa við fyrsta flogfarinum, sum kemur til býin, i staðin fyrri seg.

Og tá Abbe gerst sjúk-ur og er við at fara yvir-um, hevur Madicken tað ræðuliga ringt.

Filmurin er svenskur, men hann hevur danska talu. Sviar eru meistara-ri at gera góðar barna-filmar.

Leikhús Bio.

Orðið innbyggjarar verður ofta sagt og ofta skrivað. Vit eiga at forðast at festa seg í málinum.

Í einum blaði stóð, at umleið 200 innbyggjarar

eru heimahoyrandi í bygdini.

Hevði ikki verið bæði vakrari og beinari sagt: 200 fólk bugva í bygdini, ella: 200 fólk eru í bygd-

Innbyggjarar — heimahoyrandi

Svenning Tausen, lærari, skrivur:

ini?

Eisini ber til at siga íbúgvir heldur enn innbyggjarar.

Heimahoyrandi er ógvuliga fremmant orð í máli okkara. Ofta verður sagt og eisini skrivað um skip, at tað er heimahoyrandi í teirri ella teirri bygdini.

Føroyingar sögdu

ikk: »Skipið er heimahoyrandi á Toftum«. Teir sögdu: »Hatta er Toftaskip«.

Teir sögdu eisini: »Hatta er Suðuroysarskip«. Og teir mundu mangan vera neyvari i orðum: »Hatta er Vágsskip—Gardaskip«, so visti hvør maður, at J. Dahl á Gørdunum i Vági

atti skipið. Skipið er heimahoyrandi á Gørdunum, tað segði eingin maður.

Seinasta leygardag nevndu vit hetta dømið: Havnarbáturin varð vinnari av tiggjumannafarsróðrinum á olavsøku.

Menn, ið vita um bátar at siga, teir høvdu sagt:

»Havnarbáturin vann tiggjumannafarsróðrin á olavsøku«, ella: »Havnarbáturin vann á olavsøku«, tí allir Føroyingar vita, at Havnarbáturin er tiggjumannafar og kapppróðrabátur.

Næsta leygardag skulu vit siga okkurt um hetta dømið: Fólk trúðu, at teir vóru fárnir yvir borð.